

11164

Пролетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

ГАЛОЎНАЕ КІРАЎНІЦТВА
АДЗІНАЙ ГІДРА-МЭТЭОРОЛЁГІЧНАЙ СЛУЖБЫ
ПРЫ НКЗ БССР

ДЭКАДНЫ БЮЛЕТЭНЬ ГІДРА-
МЭТЭАРОЛОГІЧНАГА ІНСТЫТУТУ

Адрас рэдакцыі: Менск, Шырокая 28. Гідра-мэтеаролёгічны Інстытут.
Тэл. 21877 і 23280.

№ 11 (124)

11—20 красавіка

1933 г.

З Ь М Е С Т

Сыноптычны агляд за першыя дзеве дэкады красавіка—Л. Садоўскі.
Мэтеаролёгічная характарыстыка і табліца вынікаў мэтеаролёгічных назіраньняў за дэкаду—Н. Малішэўская.

С.-г. гідра-мэтеаролёгічная характарыстыка за дэкаду—Ф. Рабаконь.
Вынікі конкурсу па зборы рацпрапапоў—А. Булаўка.

Дадатак:

Гідролёгічны агляд і табліца вынікаў гідролёгічных назіраньняў за дэкаду—П. Дудкін.

Агляд праяжджаемасьці грунтовых дарог за дэкаду—Г. Макавееў.

СЫНОПТЫЧНЫ АГЛЯД

за 1—20 красавіка 1933 г.

На працягу першае дэкады красавіка Эўропейская тэрыторыя Саюза знаходзілася ў сфэры цыклёнічнай дзейнасьці ў выніку праніканьня праз Балтыку шэрагу цыклёнічных цэнтраў полярна-франтовай сэрыі.

Характэрнай асаблівасьцю разьвіцьця процэсаў было тое што ў гэты пэрыод часу арктычны фронт аказваецца вельмі ссунутым на паўночную трэць Эўропейскай тэрыторыі Саюза, маючы орыентыроўку з усходу на захад: наогул ён мае кірунак ад паўночнага Урала на Балтыцкае мора і Скандынавію.

Такое становішча прыводзіла да рэгенэрацыі цыклёнічных цэнтраў на арктычным фронце ў час іхняга руху па тэрыторыі Саюза з пасьлядоўнымі прарывамі марскога арктычнага паветра у прыватнасьці са Скандынавіі на заходнія часткі Саюза і сумежныя краіны Заходняй Эўропы.

У другую палову дэкады ствараецца абшырная дэпрэсія ў выніку далучэньня да сыстэмы паўночна-заходняга паходжаньня, цыклёну з Касьпійскага мора.

Тэрыторыю БССР першыя тры дні дэкады займала параўнальна цёплае марское, полярнае паветра, струмень якога пра-

1963 г. БА 961

Табліца вынікаў мэтэаролёгічных

№№ па карце	Назва станцый	Тэмпература паветра												Сярэдняя	Нор-мальн.	Мак-сым.	Мін-мальн.	Чысло, калі па-гл. мін
		11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	—						
(Вазерны)	2 Дрыса . . .	2	4	8	3	0	3	0	2	3	3	—	3	—	14	—	—	
	3 Полацак . . .	2	4	8	2	0	2	1	1	3	3	—	3	5	14	-1	15	
	68 Гарадок . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	84 Сураж . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	7 Нова-Каралёва . . .	2	5	8	2	-1	1	0	1	2	2	—	2	4	14	-6	18	
(Вадападзельны)	8 Лепель . . .	2	3	8	2	0	1	0	0	2	4	—	2	—	14	-3	18	
	15 Сянно . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	75 Плешчаніцы . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	70 Бобр . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	13 Барысаў . . .	2	4	7	3	0	2	0	1	2	4	—	3	5	14	-3	12	
	16 Менск . . .	1	4	7	2	1	1	0	1	1	4	—	2	6	12	-2	16	
	93 Бярэзіна . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	23 Мар'іна-Горка . . .	2	4	7	2	1	1	0	1	1	5	—	2	6	12	—	—	
	25 Асіпавічы . . .	3	5	8	3	0	2	0	2	2	4	—	3	6	15	-2	12	
	10 Ворша . . .	1	4	9	3	0	1	0	1	2	4	—	2	5	11	-3	16	
	19 Горкі . . .	1	4	8	3	0	2	0	0	1	4	—	2	5	14	-4	12	
(Раўнінны)	89 Клічаў . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	28 Слуцак . . .	2	5	6	3	1	1	0	1	1	4	—	2	—	11	-2	18	
	119 Ратміравічы . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	30 Мар.-Сосны . . .	1	5	6	3	1	2	0	1	2	4	—	3	9	12	-2	12	
	21 Магілеў . . .	2	5	9	3	0	2	1	1	1	3	—	3	5	15	-3	16	
	73 Чавусы . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	27 Чэрыкаў . . .	2	6	9	3	1	3	1	1	1	4	—	3	5	15	-2	16	
	171 Касцюковічы . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
31 Турск . . .	2	6	8	4	2	2	1	1	2	3	—	3	6	14	-1	12		
32 Жлобін . . .	2	6	8	5	1	3	1	2	2	5	—	3	6	15	-2	16		
(Нізіны)	33 Жыткавічы . . .	1	5	7	4	2	2	1	1	2	4	—	3	10	13	-2	12	
	37 Калінкавічы . . .	2	6	6	4	1	3	1	1	3	4	—	3	7	13	-2	18	
	39 Лельчыцы . . .	1	6	7	4	1	2	1	0	2	3	—	3	—	15	-2	—	
	85 Чачэрск . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	83 Барба . . .	3	7	10	4	1	2	1	1	2	4	—	4	—	16	-2	16	
	38 Гомель . . .	3	7	10	4	1	3	1	1	2	4	—	4	6	16	-1	16	
	35 Васілевічы . . .	2	6	8	4	1	3	0	1	2	4	—	3	7	14	-1	12	
	40 Людвінава . . .	3	7	8	5	2	4	1	1	3	5	—	4	10	13	-2	20	
242 Красілаўка . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Адносная вільготн.
паветра за 13 г. у в. 1880

74
72
—
—
47
80
—
—
73
69
73
64
75
76
—
69
61
72
—
68
—
66
64
61
60
—
77
59
62
58
—

назіраньняў за 11—20 красавіка 1933 г.

калі на- г.л. мін	Адносная вільготн. паветра за 13 г. у %	Тэмпера- тура паверхні глебы			А п а д к і ў м м										Мэтэаролёгічная зья (у дужках адзначан чыслы)		
		Мак- сым.	Міні- мальн.	Чысло, калі на- г.л. мін.	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		Сума	
74	—	—	—	..	..	..	3.0	..	1.0	1.0	7.0	1.0	..	—	13.0	—	
72	—	—	—	..	..	2.0	5.0	..	4.0	0.5	6.0	3.0	..	—	20.5	туман (19)	
15	—	—	—	0.2	..	..	4.0	..	4.0	4.0	4.0	3.0	..	—	19.2	—	
47	21	-8	16	..	..	..	6.0	..	6.0	6.0	7.0	..	..	—	25.0	туман (19)	
18	80	—	—	..	..	..	1.0	1.0	1.0	1.0	0.1	2.0	3.0	—	9.1	туман (11)	
18	—	—	—	..	..	2.0	6.0	0.1	2.0	0.1	4.0	0.1	1.0	—	15.3	туман (19, 20)	
—	—	—	—	2.0	..	0.2	2.0	6.0	5.0	2.0	5.0	0.4	1.0	—	23.6	—	
—	73	—	—	..	..	2.0	4.0	..	5.0	1.0	5.0	0.2	4.0	—	21.2	град (20)	
—	69	20	-2	11	..	0.1	2.0	5.0	0.2	5.0	1.0	1.0	0.2	..	14.5	град (14)	
12	—	—	—	..	..	..	0.2	..	7.0	1.0	0.6	8.0	0.1	—	16.9	—	
16	73	—	—	..	..	3.0	0.2	1.0	1.0	1.0	0.2	..	..	—	5.4	туман (12)	
—	64	—	—	..	..	2.0	2.0	..	3.0	..	2.0	..	..	—	9.0	—	
12	75	—	-6	16	0.1	..	7.0	0.1	7.0	3.0	6.0	0.3	1.0	—	24.5	—	
16	76	21	-4	12	..	0.5	7.0	0.5	4.0	3.0	5.0	2.0	2.0	—	24.0	—	
12	—	—	—	0.3	..	..	6.0	0.1	3.0	0.6	2.0	..	0.1	—	12.1	—	
—	69	—	—	..	0.2	2.0	0.6	0.3	4.0	0.4	0.1	0.1	0.1	—	7.8	туман (20)	
18	—	—	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	—	..	—	
—	61	20	-5	12	..	0.1	1.0	0.5	0.2	2.0	0.4	0.1	..	—	4.3	туман (16, 18)	
12	72	—	—	..	..	..	6.0	1.0	4.0	1.0	8.0	0.1	..	—	20.1	—	
16	—	—	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	—	..	—	
16	68	—	—	0.2	..	..	3.0	0.2	5.0	1.0	8.0	0.4	..	—	17.8	—	
—	—	—	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	—	..	—	
—	66	29	—	..	..	..	3.0	..	3.0	..	1.0	..	..	—	7.0	—	
12	64	—	—	..	..	..	1.0	0.1	2.0	0.1	1.0	..	..	—	4.2	—	
16	—	—	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	—	..	—	
12	61	—	—	1.0	1.0	1.0	2.0	..	4.0	2.0	..	..	..	—	11.0	—	
18	60	—	—	0.1	0.4	..	3.0	0.1	2.0	0.1	..	..	..	—	5.7	бура (14, 18)	
—	—	—	—	..	2.0	0.2	0.2	3.0	1.0	0.6	0.3	2.0	..	—	9.3	—	
—	—	—	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	—	..	—	
—	77	11	-1	16	..	..	..	2.0	4.0	..	1.0	..	..	—	7.0	—	
16	59	—	—	0.3	..	..	1.0	..	2.0	1.0	0.3	..	..	—	4.6	—	
16	62	—	—	0.3	0.1	..	2.0	0.1	2.0	1.0	0.1	0.1	..	—	5.7	—	
12	58	27	-4	20	0.2	0.1	0.1	1.0	..	2.0	3.0	0.1	..	2.0	—	8.5	бура (14, 15)
20	—	—	—	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	—	..	—	

ходзіў з захада па пэрыфэрыі Заходня-Эўрапейскага антыцыклёну. Гэты струмень падтрымліваў рух цыклёну на поўначы Эўрапейскай тэрыторыі Саюза на Урал.

У канцы наступнага дня ў тыл другога цыклёну, які пасунаўся на Фінскую затоку, прарваліся марскія арктычныя масы, ахапляючы Прыбалтыку і БССР. 4-га ліку на Рускай затоцы знаходзіцца новы цыклён, які злучаецца з папярэднім і стварае дэпрэсію над верхавінамі Дняпра і Зах. Дзьвіны.

Шэраг фронтальных падзелаў, зьвязаных з гэтай дэпрэсіяй, выклікае на тэрыторыі БССР з 3-га па 5-ае значныя ападкі пераважна ў выглядзе сьнегу. З мешанінай розных мас досыць неаднолькавых у тэмпэратурных адносінах зьвязваецца ўтварэньне туманаў у цэнтральных частках дэпрэсіі, якія 5-га ліку наглядаліся амаль па ўсёй тэрыторыі БССР.

К 6-му цэнтру дэпрэсіі прасоўваецца на нізавіны Дняпра, адчыняючы шлях для далейшага руху праз краіну халодных, марскіх арктычных мас. Такі паўночны струмень захоўваецца да канца дэкады, ствараючы зацяжное пахаладаньне.

З пачатку другой дэкады красавіка на поўначы і паўночным усходзе Эўрапейскай тэрыторыі Саюза вызначаецца процэс антыцыклёногэнеза ў контынэнтальна-полярным павеце.

Намнажэньне гэтага паветра ў дадзеных раёнах адбывалася ў канцы папярэдняй дэкады з паўднёвага ўсходу ў сувязі з цыклёнічнымі ўмовамі адзначанай дэкады.

Протэс антыцыклёногэнеза на паўночным усходзе ствараецца раўналежна затуханьню дэпрэсіі, якая засталася ад папярэдняй дэкады і ссунулася на паўднёвы захад.

Нарэшце, 13-га ўся Эўрапейская тэрыторыя Саюза аказваецца ў вобласьці абшырнага антыцыклёну. Контынэнтальна-полярныя масы, якія складаюць гэтую вобласьць, амаль не ствараюць воблачнага насыцілу, у выніку чаго ў паўдзённыя гадзіны паветра значна нагрываецца.

Але з наступнага дня антыцыклён пачаў хутка разбурацца. Адначасна з захаду праз Скандынавію на Барэнцава мора адбываецца рух першага цыклёну новай фронтальна-полярнай сэрыі.

Зьвязаны з гэтым цыклёнам фронт оклюзыі 14-га пасоўваецца на заходнія часткі Эўрапейскай тэрыторыі Саюза, выклікаючы ападкі. Сьледам адбываецца праніканьне праз Балтыку новых мас марскога арктычнага паветра, якое ахапляе заходнія часткі Эўрапейскай тэрыторыі Саюза.

Наступны цыклён той-жа полярна-франтовай сэрыі, таксама ўжо оклюдыраваны, уваходзіць 16-га на Балтыцкае мора, ствараючы лагчыну на левабярэжную частку УССР. Адначасна з Каспійскага мора на цэнтральныя раёны Эўрапейскай тэрыторыі Саюза прасоўваецца паўднёва-ўсходняя дэпрэсія.

У наступны дзень у выніку злучэньня абедзьвюх цыклёнічных вобласьцяў над Эўрапейскай тэрыторыяй наглядаецца абшырная дэпрэсія з цэнтрам каля Масквы. У сувязі з рухам цэнтра ў паўночна-заходнім напрамку і стварэньнем вобласьці высокага ціску ў Нарвэскім моры, адбывалася павялічэньне барычнага градыенту ў заходнім сэктары дэпрэсіі. Гэта стварыла ўмовы для моцнай штармавой дзейнасьці ў басэйне Дняпра, што наглядалася 18-га ліку.

На працягу апошніх дзён дэкады дэпрэсія пачала запаўняцца і наогул ссоўвацца на ўсход, вынікам чаго было паступовае аслабленьне тылавога цячэньня халодных арктычных марскіх мас у заходніх частках Саюза.

У сувязі з агульнымі процэсамі, якія адбыліся на працягу гэтай дэкады на тэрыторыі БССР, пачатак дэкады меў характар паляпшэньня стану надвор'я.

У першы дзень дэкады яшчэ наглядалася зона ападкаў, якая была звязана з франтамі дэпрэсіі, што засталася ад папярэдняй дэкады на паўднёвым захадзе Саюза.

Але ў наступныя два дні процэс антыцыклёногэнэза стварае ўмовы для праясьненьняў неба і значнага награваньня паветра ўдзень.

Астатнія дні дэкады праходзяць ва ўмовах разьвіцьця цыклёнічнай дзейнасьці, у выніку якой, як і ў папярэдняй дэкадзе, тэрыторыю краіны ізноў займалі марскія арктычныя масы.

Утварэньне і прасоўваньне франтоў, звязаных з дэпрэсіяй, надала другой палове дэкады характар няўстойлівага надвор'я з частымі ападкамі. 18-га ліку на тэрыторыі краіны адбылася штармавая дзейнасьць.

Л. Садоўскі.

МЭТЭОРОЛЁГІЧНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА

за 11-20 красавіка 1933 г.

Тэмпература ў гэту дэкаду трымалася наогул ненормальна нізкая. Спачатку т-ра павышалася і 13-га дасягнула 7—10°, але зараз-жа зьнізілася да 0—1° і заставалася такой нізкай да канца дэкады. Толькі ў апошні дзень ізноў наглядалася некаторае падвышэньне да 3—5°. Сярэдняя дэкадная т-ра хісталася ад 2 да 4°, і такім чынам, у паўночнай палове БССР была на 2—3° ніжэй нормальнай т-ры, а ў паўднёвай адхіленьне даходзіла нават да 7°. Максымальная т-ра хісталася ад 12 да 16°, мінімальная—ад —1 да —4°.

Па выпадзеньні ападкаў БССР можна падзяліць на наступныя часткі: паўночна-ўсходнюю, якая абмежавана лініяй Полацак—Барысаў—Магілёў, дзе ападкаў выпала вялікая колькасьць—да 20—25 мм. Далей ад гэтай мяжы колькасьць ападкаў паступова зьмяншаецца і мейсцамі на поўдні дасягае 4—5 мм, зусім нязначнай колькасьці.

На працягу дэкады ападкі разьмяркоўваліся наступным чынам: галоўная маса іх выпала 14-га, 16-га і 18-га, калі сутачныя сумы перавышалі 5 мм, у астатнія-ж дні ападкі, калі і выпадалі, дык нязначныя. Выпадалі ападкі як у выглядзе дажджу, так і ў выглядзе сьнегу, які тут-жа раставаў.

Вятры пераважалі заходнія з сярэднімі хуткасьцямі ад умераных да сьвежых, максымальныя-ж хуткасьці былі вельмі значныя і хісталіся ад 9 да 20 м/сэк.

Воблачнасьць складала 80% агульнага пакрыцьця неба, сонечнае зьяўленьне 21—28% ад магчымага.

Н. Малішэўская.

С/Г. ГІДРОМЭТЭОРОЛЁГІЧНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА.

Сытуацыя гідромэтэаролёгічнага рэжыму, якая складвалася на працягу другой дэкады красавіка, у асноўным не перашкаджала нормальнаму разгортваньню веснавых палявых падрыхтоўчых работ, а таксама і сяўбе.

Для некаторых палявых работ, як, напр., вывозка гною, умовы надвор'я зусім ніякіх перашкод не стваралі па ўсёй тэрыторыі.

Тэмпературны рэжым хоць і быў ніжэй нормы па ўсёй рэспубліцы (сярэдня за дэкаду 2—4°), дазволіў вытвараць усе палявыя работы, нават і пасеў ранніх зернавых, так як лішкаў вільгаці ў глебе к гэтаму моманту ўжо ня было. і толькі на поўначы БССР ападкі, якія выпадалі амаль штодзённа, некалькі тармазілі разгортваньне работ.

У лепшых гідромэтэаролёгічных умовах знаходзілася паўднёвая частка ад лініі Слуцк—Рагачэў, дзе магчыма было вытвараць усе с/г. палявыя работы і сеў на працягу ўсёй дэкады. Праўда, тут таксама выпадалі ападкі амаль штодзённа, але ў такой нязначнай колькасьці пераважна ў дзесятых долях міліметра, часткова 1—2 мм, і толькі 16-га красавіка выпала ад 2 да 4 мм.

Становішча азімых не магло пагоршыцца ад умоў надвор'я. Мінімумы, якія наглядзіліся 16-га красавіка, у паўночнай частцы ад —6 да —8° (—8° адзначана на мэтст. Новае-Каралева Лёзьнянскага раёну і —6° Ворша) таксама не магло адмоўна адбіцца на азімых, так як вэгэтацыя апошніх яшчэ не пачалася, і выхад іх з зімы увогуле добры. Для звышраньніх пасеваў пагрозы таксама ня было.

Ф. Рабаконь.

ВЫНІКІ КОНКУРСУ ПА ЗБОРЫ ПРАПАНОЎ.

11 красавіка адбылося пасяджэньне камісіі па разгляду і ацэнцы рацпрапааноў, што паступілі на конкурс, які праводзіўся групай вынаходніцтва і рацыяналізацыі Гімзіну сумесна з вытворчым сэктарам МК у студзені—лютым 1933 г.

Усяго на конкурс было падана 17 прапааноў ад 8 аўтараў, прычым на аднаго аўтара прыходзілася ад 1 да 6 прапааноў. З усіх паступіўшых прапааноў прынята 4, адхілена 7 і патрабуюць далейшай прапрацоўкі—6.

Такі вялікі процант адхіленых прапааноў тлумачыцца недастаткова ўважлівымі адносінамі аўтараў да дасканалай прапрацоўкі падаваемых матар'ялаў, а таксама неконкрэтызаванасьцю паасобных прапааноў.

Частка аўтараў зусім неправідлова зразумела задачы конкурсу і падавала няжыцьцёвыя прапановы, што прадугледжваюць скарыстаньне такіх востра-дэфіцытных матар'ялаў, як жалезабэтон (Кузьмічэнка).

Былі прапановы і проста заснаваныя на недарэчнасьцях, як, напр., прапанова аб кажуху для дажджамеру, для захопу касых ападкаў, што прывяло-б да простага скажэньня ўсіх назіраньняў.

Разам з тым маецца і некалькі надта цікавых прапаноў (Лагацкі, Васільчанка, Ліўшыц Я. Л., Лагачоў), якія патрабуюць, каб на іх каротка застанавіцца.

Так, напрыклад, дзякуючы прапанове т. Лагацкага (мэтстанцыя Асіповічы), які прапанаваў просты і дзейсны спосаб прымацаваньня крышкі да дажджамернага вядра, павінна палегчыцца як праца назіральніка, так і якасьць назіраньняў над атмасфэрнымі ападкамі. Зараз па гэтай прапанове ўжо зроблены рысункі, напісан тэкст, і яна ў бліжэйшым часе павінна быць праведзена на ўсіх мэтстанцыях БССР.

Тав. Лагацкі прэміяваны ў суме 50 руб.

Дзьве каштоўных і цікавых прапановы ўнёс тав. Васільчанка (мэтстанцыя Горкі). Першая яго прапанова, якая заключаецца ў прыстасаваньні зусім простага, але надта дзейснага дэмпфэра (успакаіцеля) да омбрографа Рорданца надзвычайна павялічвае якасьць запісу на ленце, што, акрамя простаі карысьці ў сэнсе палягчэньня і паскарэньня апрацоўкі матар'ялаў, адначасова павялічвае і дакладнасьць назіраньняў.

Прылада ўстаноўлена на мэтстанцыі Горкі аўтарам прапановы і дала вельмі станоўчыя вынікі.

Мяркуецца падаць у Камітэт па вынаходніцтву пры СТО ССРСР заяўку на выдачу аўтарскага пасьведчаньня на гэта вынаходніцтва.

Другая прапанова т. Васільчанка дае канструкцыю дажджамера для цвёрдых ападкаў, з цыліндрычнаю ўнутранаю заховаю, якая захоўвае ападкі ад выдуваньня павятровымі патокамі і завіхрэньнямі, што ўтвараюцца ў вядры дажджамеру.

Такі дажджамер нарыхтаваны майстэрняй Гімэіну і зараз выпрабуйваецца на мэтстанцыі Горкі, і пасля атрымання параўнаўчых матар'ялаў будзе вынесена канчатковае рашэньне аб гэтым дажджамеры.

Тав. Васільчанка прэміяван у суме 100 руб.

Па колькасьці паданых прапаноў неабходна адзначыць т. Ліўшыца Я. Л. (Бюро Воднага Кадастру), які ўнёс 6 прапаноў. Нажаль, ня ўсе прапановы т. Ліўшыца Я. Л. былі дастаткова прапрацаваны, у выніку чаго значны процант іх быў адхілены. Згодна п. 6 умоў конкурсу, якія апублікованы ў № 42/114 дэкаднага бюлетэню Гімэіну ад 21/XII-32 г. т. Ліўшыц прэміяваны заахвочвальнай прэміяй у памеры 50 руб.

Паасобна патрэбна адзначыць працу студ-практыканта т. Лагачова А. А., які прапанаваў прыладу для вымеру ўзроўню грунтовых вод. Гэтую прыладу мяркуецца ўдасканаліць, вырабіць і выпрабаваць у натуре.

Падводзячы вынікі ўсяму конкурсу, неабходна констатаваць, што галоўная мэта конкурсу—максымальнае разварушэньне работнікаў АГМС і ўцягненьне іх у рацыяналізатарскую работу поўнасьцю не дасягнута, але побач з гэтым конкурс паказаў, што пэўны зрух у гэтым напрамку ўжо намеціўся, і зараз задача заключаецца ў тым, каб узначаліць гэты рух і ўвесці яго ў планавае рэчышча.

Другі вывад, які неабходна зрабіць, падводзячы вынікі конкурсу—гэта тое, што надалей неабходна надаць больш увагі даскана-

лай прапрацоўцы прапаноў з тым, каб узьняць якасьць іх і зьменшыць процант адхіленьня. Задача рацыяналізатараў-вынаходнікаў АГМС дабіцца такога становішча, каб зьвесці процант адхіленьняў прапаноў да мінімуму.

Зроблены, магчыма сказаць, першыя нясьмелыя крокі ў галіне вынаходніцтва і рацыяналізацыі па службе АГМС у БССР.

Адна з асноўных задач другой пяцігодкі, якая пастаўлена Пленумам ЦК УсеКП(б)—асваеньне тэхнікі—накладае на ўсіх работнікаў АГМС асабліва вялікія абавязкі ўнесці сваю долю творчае дзейнасьці на карысьць пераможнага сацыялістычнага будаўніцтва ў СССР.

Конкурс паказаў, што ў гэтай справе ў нас ёсьць зусім сур'ёзныя недахопы. Дасягненьні-ж, якія маюцца, далёка ня могуць нас задаволіць, але яны ўсё-ж кажуць аб бясспрэчных больш вялікіх магчымасьцях у гэтай справе. Патрабуецца толькі ўпартая праца, высокая напружанасьць, асьвядомленая высокай задачай стварэньня бясклёсавага грамадзтва.

Таварышы, работнікі АГМС, узмацніце тэмпы вынаходніцтва і рацыяналізацыі, пашырце кола ўдзельнікаў у гэтай справе, падыміце якасьць гэтай працы на вышэйшую ступень!

Адказы па групе вынаходніцтва
і рацыяналізацы Гімзіну А. Булаўка.

Адказы рэдактар М. Л. ЛЕЙВІКАУ

